
NOTAT

Til: Folketingets Europaudvalg J.nr.: 2017-372
CC: Bilag:
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 16. oktober 2017
Emne: Suspension henholdsvis afbrydelse af EU's optagelsesforhandlinger med Tyrkiet samt genoptagelse heraf

I opfølgning på forelæggelse den 15. september 2017 af Rådsmøde (almindelige anliggender) den 25. september for Folketingets Europaudvalg kan følgende oplyses i relation til udvalgets spørgsmål vedr. suspension henholdsvis afbrydelse af EU's optagelsesforhandlinger med Tyrkiet samt genoptagelse heraf.

Suspension af optagelsesforhandlingerne

Forhandlingsrammen for optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet af 3. oktober 2005 regulerer under punkt 5 muligheden for en suspension af forhandlingerne. I tilfælde af, at der i Tyrkiet forekommer *"alvorlige og vedvarende brud på principperne om frihed, demokrati, respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsforhold, som EU bygger på, anbefaler Kommissionen enten på eget initiativ eller på anmodning af en tredjedel af medlemsstaterne, at forhandlingerne suspenderes, og stiller forslag om betingelserne for en senere genoptagelse heraf. I tilfælde af en sådan anbefaling træffer Rådet efter høring af Tyrkiet med kvalificeret flertal afgørelse om, hvorvidt forhandlingerne skal suspenderes, samt om betingelserne for disses genoptagelse. Medlemsstaterne handler på regeringskonferencen, med forbehold af det generelle krav om enstemmighed på regeringskonferencen, i overensstemmelse med Rådets afgørelse. Europa Parlamentet vil skulle informeres."*

Det vurderes, at Tyrkiet vil kunne bevare dets kandidatstatus – og de fordele, det indebærer – i tilfælde af en suspension af optagelsesforhandlingerne.

Afbrydelse af optagelsesforhandlingerne

Ovennævnte forhandlingsramme regulerer ikke spørgsmålet om afbrydelse af optagelsesforhandlingerne, herunder hvilke forhold der vil kunne danne grundlag for en afgørelse herom.

Beslutningen om at indlede optagelsesforhandlinger med Tyrkiet blev truffet af Det Europæiske Råd (DER) i 2004. DER besluttede i den forbindelse, at Tyrkiet i lyset af bl.a. en rapport og anbefaling fra Kommission i tilstrækkelig grad opfyldte de politiske Københavnskriterier for indledning af optagelsesforhandlinger, forudsat at landet satte seks specifikke vedtagne lovgivninger i kraft. DER opfordrede samtidig Kommissionen til – på et nærmere beskrevet grundlag – at forelægge Rådet et forslag til en forhandlingsramme og anmodede Rådet om at nå

til enighed om denne ramme med henblik på at indlede forhandlinger med Tyrkiet den 3. oktober 2005.

På ovennævnte baggrund må en eventuel beslutning om at afbryde optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet forventes at blive truffet efter en tilsvarende procedure med de eventuelle tilpasninger, den konkrete situation måtte tilsige.

Genoptagelse af optagelsesforhandlingerne

Hvis optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet afbrydes, og landet igen på et senere tidspunkt måtte ansøge om optagelse i EU, vil en ny optagelsesproces skulle indledes i henhold til TEU art. 49:

”Enhver europæisk stat, som respekterer værdierne i artikel 2 og forpligter sig til at fremme dem, kan ansøge om at blive medlem af Unionen. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettes om denne ansøgning. Den ansøgende stat retter sin ansøgning til Rådet, som træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med et flertal blandt sine medlemmer. De kriterier for medlemskab, som Det Europæiske Råd er nået til enighed om, skal tages i betragtning. Vilkårene for optagelsen og sådanne tilpasninger af de til grund for Unionen liggende traktater, som optagelsen medfører, fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og den ansøgende stat. Denne aftale forelægges samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.”

Udenrigsministeriet